

## **Posudek diplomové práce**

Jméno diplomanta: **Aneta Bodláková**

Téma a rozsah práce: **Rozhodčí doložky v investičních smlouvách a v mezinárodním obchodu. Srovnávací studie, 57 stran textu, včetně literatury a resumé**

Datum odevzdání práce: 25. 8. 2010

### **1. Aktuálnost (novost) tématu:**

Diplomová práce je velmi aktuální, věnuje se v komplexnějším pohledu otázce rozhodčích doložek, které jsou obsaženy zejména v investičních smlouvách. Téma není zcela nové, existuje však řada dosud skutečně otevřených otázek, na které není jednotný názor. Česká literatura se tématu věnuje relativně intenzivně, zejména autoři Balaš, Šturma, Bělohávek, Černý, avšak přece jen, pro řadu otázek je potřebné hledat odpovědi v literatuře zahraniční. Z tohoto hlediska práce přináší určité nové pohledy zahraničních autorů, které by však bylo vhodné uvést do našeho českého prostředí, tzn. především srovnat s tím, co je předmětem naší nauky a případně i praxe.

### **2. Náročnost tématu:**

Téma je nepochybně náročné, diplomantka se zaměřila na vymezování řady pojmů, které nejsou v české literatuře obecně známé, resp. pracují s nimi pouze výše uvádění autoři, musela se vypořádat i s řadou názorů, zejména třeba z oblasti common law, které se od naší právní kultury odlišují. Z tohoto pohledu si nejsem jistá, zda je to vhodné téma již pro práci diplomovou – spíše asi pro práci rigorózní a ještě vhodněji až pro disertaci, neboť se jedná o téma, které vyžaduje již určitý odstup od čerstvě získaných právnických znalostí a širší rozhled, podmíněný hlubším studiem odborné literatury a praxí.

### **3. Kritéria hodnocení práce**

Diplomová práce je poměrně logicky rozvržena a vhodně systematicky uspořádána. Práce sestává ze sedmi kapitol, dále vnitřně rozčleněných, z nichž první je Úvodem a poslední je Závěrem. Po Úvodu, v němž je osvětleno zaměření a metody práce, se diplomantka zabývá metodologií a definováním základních pojmů (II.), obecným vymezením rozhodčích doložek (III.) a nastiňuje základní náležitosti a problémy rozhodčích doložek (IV.). Pokud jde o způsobilost k uzavření rozhodčí

doložky (4.1.), tato partie je napsána skutečně „horkou jehlou“. Diplomantka jakoby zapomněla na základní principy určování osobního statutu, z nichž je přece potřebné vycházet. Tyto principy se odlišují v kontinentálním právu a v common law, jehož závěry nelze generalizovat (např. ke s. 8 – v common law se způsobilost uzavřít smlouvu řídí stejným právem jako smlouva, naproti tomu v kontinentálním právu jsou tato dvě kolizní kritéria velmi jasně oddělena, včetně práva EU), k této partii by diplomantka měla při ústní obhajobě blíže vysvětlit přístup českého práva. Stejně tak by měla konkretizovat právní způsobilost či pravomoc státu a jeho organizačních složek v rozhodčím řízení z hlediska českého práva (ke s. 14). Zajímavou partií je arbitrabilita (4.2.): zajímal by mne názor diplomantky na naplnění podmínek rozhodčí doložky v případech, kdy doložka předvídá, že strany se nejprve budou snažit o dosažení smírného urovnání sporu a teprve poté, kdy se spor takto nepodaří urovnat, mohou přistoupit k zahájení rozhodčího řízení. Pokud tak strany předem neučiní a je podána žaloba, je nezbytné, aby rozhodci posoudili, zda byla rozhodčí doložka naplněna. Zajímá mne, zda toto je otázka subjektivní arbitrability (tedy případně nedostatku pravomoci), nebo podmínka žalovatelnosti nároku (ke s. 16 a 23)? Následující partie (V.) se věnuje rozhodčím doložkám v mezinárodním obchodě, a to kombinovaným doložkám a tzv. patologickým doložkám. Musím se přiznat, že tato partie je pro mne zvláště zajímavá, neboť se nyní účastním rozhodčího řízení, které bylo zahájeno u International Arbitral Centre of the Austrian Federal Economic Chamber, rozhodčí doložka je však následující: *„If the contracting parties fail to resolve the dispute or discrepancy by further negotiations within thirty Days after the notice of dispute was submitted, then the dispute or discrepancy shall finally be settled under the Rules of Arbitration and Conciliation of the International Arbitral Center of the Federal Economic Chamber in Zurich by three arbiters, appointed according to the said Rules, if not agreed otherwise by a separate amendment to the Contract.“* Jak se diplomantka dívá na tuto doložku? Je to patologická doložka, či je dána pravomoc Rozhodčího soudu ve Vídni, kde byla podána žaloba? VI. část rozebírá rozhodčí doložky v investičních smlouvách, tuto partii pokládám za ucelenější než ty předchozí, které jsou někdy útržkovité, což asi souvisí i s literaturou, ze které bylo čerpáno. Práce je ukončena Závěrem (VII.), který osvědčuje, že diplomantka tématu přes jeho vysokou náročnost rozumí, že má řadu poznatků, s nimiž dokáže pracovat. V úplném závěru dospívá k tomu, že společným problémem obou doložek, tedy doložek v investičních sporech a

v mezinárodním obchodu, je kolize veřejného a soukromého práva (s. 52). To je dost silné tvrzení, které by asi vyžadovalo bližší rozbor.

Práce je obsahově zajímavá, i když je na ní znát určitý spěch, s nímž byla připravována (gramatické prohřešky, nedostatečné citace, často je pracováno s prameny z druhé ruky, např. s některými BIT, srov. s. 40 aj.). Diplomantka by měla více pracovat s vlastními prameny. V práci je použita česká i zahraniční literatura.

#### **4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě**

Při ústní obhajobě by se diplomantka měla podrobněji vyjádřit k výše uvedeným otázkám.

#### **5. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě**

Práci doporučuji k ústní obhajobě.

#### **6. Navržený klasifikační stupeň**

Práci předběžně hodnotím známkou velmi dobře, bude záležet na ústní obhajobě diplomantky. Škoda, že práce má určité formální nedostatky, jinak ji hodnotím velmi pozitivně. Doufám, že diplomantka bude v tématu pokračovat, mé připomínky jsou myšleny především konstruktivně a nijak nesnižují hodnotu této práce.

V Praze dne: 12. 9. 2010

---

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.  
oponentka diplomové práce